

มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

ประกอบด้วย 7 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
หมวดที่ 3	การพัฒนาผลการเรียนรู้
หมวดที่ 4	ลักษณะและการดำเนินการ
หมวดที่ 5	การวางแผนและการเตรียมการ
หมวดที่ 6	การประเมินนักศึกษา
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

* ให้อุ มคอ. 2 ประกอบ ในส่วนของการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้มาประกอบด้วย

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ MAEJO UNIVERSITY
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะผลิตกรรมการเกษตร สาขาวิชาพืชไร่ Faculty of Agricultural Production Program in Agronomy

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา	รหัสวิชา พร 192	ชื่อรายวิชา การปฏิบัติงานฟาร์มพืชศาสตร์ 2
2. จำนวนหน่วยกิต	1 หน่วยกิต	(0-3-1) (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา		
3.1 ☒ สำหรับ	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	สาขาวิชาพืชไร่
☐ สำหรับ	หลายหลักสูตร	
3.2 ☐ ประเภทของรายวิชา	☐ ศึกษาทั่วไป	
	☒ วิชาเฉพาะ กลุ่มวิชา ☐ แกน ☒ เอกบังคับ ☐ เอกเลือก	
	☐ วิชาเลือกเสรี	
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา / อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม		
4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา		
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ ศิริบุรณ์		
4.2 อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม		
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ ศิริบุรณ์		
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร		
ภาคการศึกษาที่ ☐ 1 ☒ 2 ชั้นปีที่เรียน 1		
6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด		
ภาคการศึกษาที่ ☐ 1 ☐ 2 ปีการศึกษา..... เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....		
(สำหรับการจัดทำมคอ.2 และ มคอ.4 เป็นครั้งแรก นับเป็นวันที่ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้เปิดสอน/ ปรับปรุงล่าสุด)		

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม

1. เพื่อฝึกนักศึกษาประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎี มาปฏิบัติในแปลงทดลองได้
2. เพื่อสร้างการทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาในการทำงาน
3. เพื่อเสริมสร้างพัฒนาทักษะ เทคนิคการทำงานให้นักศึกษาเพื่อเป็นนักปฏิบัติที่อดทน สู้งาน คิดเป็น และทำเป็น
4. เพื่อฝึกการใช้เครื่องมือ และเครื่องจักรกลการเกษตรให้ถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

พัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้ อดทน ทำเป็น สู้งานหนัก ฝึกหัดนักศึกษาให้ทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรกลการเกษตรให้ถูกวิธี

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง ซึ่งต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (แบบ มคอ.2) โดยมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้าน ให้แสดงข้อมูลต่อไปนี้

1. สรุปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะที่ต้องการจะพัฒนาจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกภาคสนาม/ฝึกในสถานประกอบการ
2. อธิบายกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาความรู้หรือทักษะในข้อ ๑
3. วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum Mapping)

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้				3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4
พร 192	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล
1) มีความยึดมั่นความดีงามในทาง วิชาการ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละและ มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	สอดแทรกกรณีศึกษาระหว่างการ เรียนการสอนในรายวิชา	สังเกตจากพฤติกรรมของนักศึกษา
2) มีวินัย ตรงต่อเวลา และ รับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและ สิ่งแวดล้อม		
3) เคารพสิทธิของผู้อื่น คำนึงถึง ความเสมอภาค รวมถึงระเบียบและ กฎเกณฑ์ในสังคม		

2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1) มีความสามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาวิชาที่ศึกษา	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
2) มีความสามารถในการประสมประสานเนื้อหาในสาขาวิชาชีวะและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
3) มีความสามารถประเมินตรวจสอบความก้าวหน้าและการปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชาที่ศึกษา	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
4) มีความสามารถที่จะระบุกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีวะ	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1) มีความสามารถในการใช้ระบบคิดที่วิเคราะห์ สังเคราะห์และวิพากษ์ได้	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
2) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและนำไปบูรณาการกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน
3) มีความสามารถในการประเมิน สรุป ประเด็นและสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องการพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1) มีจิตสำนึกต่อภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งในระดับปัจเจกและองค์การ	มอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่ม	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
2) มีความสามารถในการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่บนพื้นฐานของการนับถือความแตกต่างและคุณค่าของความหลากหลาย	มอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่ม	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
3) มีภาวะการเป็นผู้นำ ช่วยเหลือผู้อื่นและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	มอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่ม	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
4) มีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	มอบหมายงานให้ทำงานเป็นกลุ่ม	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1) มีความสามารถเลือกใช้ทักษะทางภาษาและรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2) มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูลติดต่อสื่อสาร จัดการและนำเสนอข้อมูลได้	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
3) มีความสามารถนำเทคนิคทางสถิติ และทางคณิตศาสตร์พื้นฐานมาใช้ในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์และนำเสนอประเด็นต่างๆได้	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
4) มีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพด้วยตนเอง	บรรยาย ให้แบบฝึกหัด ทำปฏิบัติการ และนำเสนองาน	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย

6. การกิจอื่น ๆ ที่นำมาบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน

6.1 ผลงานวิจัย

-
มีการนำความรู้และประสบการณ์จากผลงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการดำเนินการ
ดังนี้

-
6.2 งานบริการวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการฝึกอบรม การเป็นวิทยากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
การเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ การเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจผลงานวิจัย การเป็นกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิในการอ่านบทความวิชาการและอื่น ๆ

-
มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการ
ดำเนินการ ดังนี้

-
6.3 งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การผนวกเอาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ในการเรียนการสอน เช่น การ
สอนโดยยกตัวอย่างสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตตามวิถีพื้นบ้าน การอ้างอิงถึงเครื่องมือพื้นบ้าน วัตถุดิบที่ใช้ใน
การผลิตที่มีเฉพาะในท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคเหนือ และอื่น ๆ

-
มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการ
ดำเนินการ ดังนี้

6.4 ทรัพยากรหรือวิธีการใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา

-
ตัวอย่างเช่น การใช้ text book การใช้บทความวิจัย/ บทความภาษาอังกฤษ การเข้าถึง website ที่เกี่ยวข้อง
 เป็นต้น

-
มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการนำทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการดำเนินการ
ดังนี้

6.5 การบรรยายโดยมีผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอก เรื่องที่บรรยาย/ ชื่อและสังกัดของวิทยากร/ วัน/เวลา/สถานที่บรรยาย

-

มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการนำการบรรยาย มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

-

6.6 การดูงานนอกสถานที่ในรายวิชา ชื่อของหน่วยงาน /วัน/เวลาดูงาน

-

มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการดูงาน มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

-

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในภาคสนาม เรียนรู้ประสบการณ์ทำงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ฝึกการทำงานเป็นทีม ตลอดจนการเป็นผู้นำ กำหนดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ทำงานในแต่ละสัปดาห์และในภาค การศึกษาจะมีงานให้รับผิดชอบ พื้นที่ 1 งาน เพื่อดูแล และนำเสนอรายงาน	
2. กิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาปฏิบัติในฟาร์มพืชไร่ แต่ละกลุ่มจะได้พื้นที่ประมาณ 1 งาน เพื่อวางแผนการปลูกพืช ระบบ การปลูกพืช การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย กำจัดศัตรูพืช พร้อมเก็บข้อมูล นำผลงานมาเสนอ และฝึกทักษะการใช้ เครื่องมือ เครื่องจักรกลการเกษตร ตลอดจนฝึกทำงานเป็นกลุ่ม สู้งานหนัก คิดเป็น ทำเป็น	
3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย	
รายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	กำหนดส่ง
ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายในทุกสัปดาห์	นำเสนอการทำงานทุกสัปดาห์
4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา สังเกตพฤติกรรม ประเมินผลสัมฤทธิ์จากทำแปลงปฏิบัติงาน งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย และการนำเสนอ ผลงาน	
5. หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงในสถานประกอบการที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม การให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ในการปฏิบัติงานในแปลง	
6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเวศน์ การให้คำปรึกษา ข้อมูล ความรู้ วางแผนการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนรู้ การทำงานในแปลง ตลอดจน การประเมินผลนักศึกษา	

7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา นัดพบนักศึกษาเพื่อให้คำแนะนำ ตลอดเวลาทำงาน
8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/สถานประกอบการ ห้องเรียน วัสดุการเกษตรและอุปกรณ์การเกษตร เครื่องมือและเครื่องจักรกลการเกษตร

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก ฟาร์มวิจัยและพัฒนาการผลิตพืช สาขาวิชาพืชไร่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. การเตรียมนักศึกษา แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับสถานที่การทำงาน หลักการใช้อุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนเครื่องมือและเครื่องจักรกลการเกษตร
3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์ ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและวางแผนก่อนเริ่มภาคการศึกษา
4. การเตรียมพนักงานพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก วางแผนการทำงาน เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ก่อนเปิดภาคการศึกษา
5. การจัดการความเสี่ยง นักศึกษาสามารถเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตลอดเวลาการทำงาน

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมิน ประเมินการทำงาน และพัฒนาการของนักศึกษา
2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ประเมินพฤติกรรม การทำงาน ตลอดจนการนำเสนองาน
3. ความรับผิดชอบของพนักงานที่เสี่ยงต่อการประเมินนักศึกษา ประเมินการทำงาน การให้คำแนะนำกับนักศึกษา
4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสบการณ์ภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา รับผิดชอบการประเมินทั้งหมด
5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง -

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้ 1.1 นักศึกษา - 1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ - 1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม - 1.4 อื่น ๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่ -
2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง การทำงานและพัฒนาการของนักศึกษา

ลงชื่อ:

(อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ ศิริบูรณ์)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ผู้รายงาน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.